

Školní vzdělávací program

Domov mládeže při Gymnáziu v Jevíčku

Nerudova 557, 569 43 Jevíčko

Obsah

Obsah.....	2
1. Úvod	3
2. Základní identifikační údaje zařízení	3
3. Charakteristika školského zařízení	4
3.1. Působnost, organizace a základní podmínky.....	4
3.2. Prostorové a materiálně technické podmínky pro ubytování žáků	4
3.3. Prostorové a materiálně technické podmínky pro vzdělávání, výchovu a volný čas žáků	4
3.4. Hygienické podmínky	5
3.5. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, prevence sociálně patologických jevů	5
3.6. Personální podmínky	5
3.7. Spolupráce se zákonnými zástupci, školami a jinými subjekty.....	6
4. Charakteristika vzdělávacího programu	7
I. Principy a cíle vzdělávání a výchovy	7
II. Priority vzdělávání a výchovy	7
III. Předpoklady a prostředky pro realizaci priorit.....	7
5. Formy a metody výchovné a vzdělávací práce	8
6. Kompetence a strategie vzdělávání a výchovy	10
I. Kompetence k učení a sebevzdělávání.....	10
II. Kompetence sociální a personální.....	10
III. Kompetence komunikativní.....	11
IV. Kompetence k řešení problémů	11
V. Kompetence k volnému času	12
VI. Kompetence občanské	12
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	14
8. Časový plán vzdělávání.....	16
9. Podmínky přijímání, umísťování a ukončování umístění žáků	17
10. Evaluační plán.....	18

1. Úvod

Školní vzdělávací program vychází z požadavků §5 odst. 2 a 3 zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

2. Základní identifikační údaje zařízení

Adresa školy:	Gymnázium, A. K. Vitáka 452, 569 43 Jevíčko
Adresa domova:	Domov mládeže, Nerudova 557, 569 43 Jevíčko
ČO:	62032011
IZO	108040160
Ředitelka:	Mgr. Lucie Škvařilová skvarilova@gymjev.cz
Zástupce:	Mgr. Jiří Janeček janecek@gymjev.cz
Vedoucí vychovatelka:	Věra Vafková vafkova@gymjev.cz
Typ:	Domov mládeže
Telefon:	+420461327806, +420461327805, +420461327831, 775327806
Další kontakty:	fax. 461327831 Web: www.gymjev.cz
Údaje o kapacitě zařízení:	88 lůžek
Číslo jednací:	30391š19
Účinnost:	od 1. 9. 2019

3. Charakteristika školského zařízení

3.1. Působnost, organizace a základní podmínky

- Domov mládeže je školským výchovným a ubytovacím zařízením.
- Je zařazen do školského rejstříku jako součást školy.
- Ve své činnosti se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění, předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy. Všechna data a osobní údaje přihlášených žáků se řídí Směrnicí ředitele školy č.j. 5083jj18 ze dne 21. 5. 2018 O řádném zacházení s osobními údaji a dodržování předpisů na ochranu osobních údajů
- Poskytuje žákům gymnázia ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost školy a zajišťuje těmto žákům celodenní stravování na základě písemného souhlasu podepsaného žákem a jeho zákonným zástupcem.
- Ubytování žáci jsou rozděleni do základních výchovných jednotek – výchovných skupin.
- Domov mládeže poskytuje ubytovací a stravovací služby veřejnosti v rámci doplňkové činnosti.

3.2. Prostorové a materiálně technické podmínky pro ubytování žáků

- Ubytování je žákům poskytováno ve dvoulůžkových pokojích se sociálním zařízením společným vždy pro dva pokoje /23 pokojů/ nebo ve třílůžkových pokojích se společným příslušenstvím na poschodí /14 pokojů/.
- Základní vybavení ložnice pro jednoho žáka – válenda s úložným prostorem, šatní skříň, noční stolek, pracovní stůl, židle, polička, lampička. Žákům se poskytuje ložní prádlo, klíče od pokojů, botníků, nočních stolků, skříní. Na poschodích jsou lednice pro uložení potravin.

3.3. Prostorové a materiálně technické podmínky pro vzdělávání, výchovu a volný čas žáků

- V ubytovací části je pět místností pro výchovně vzdělávací činnost a spontánní individuální i skupinové aktivity /klubovny s TV- studovny/.
- K dispozici ubytovaným je herna se stolním fotbalem, stolním tenisem, šípkami, knihovna, kuchyňka, posilovna, herna s klavírem, místnost audio-video.
- Všechny dvoulůžkové pokoje jsou vybaveny datovou zásuvkou, pokoje třílůžkové jsou pokryty wifi.
- Formou organizované zájmové činnosti žáci navštěvují tělocvičnu základní školy i gymnázia, hřiště s umělým povrchem a pro individuální aktivity a odpočinek travnatou plochu za domovem.

3.4. Hygienické podmínky

- Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.
- Pracovníci domova mládeže nesou zodpovědnost za dodržování hygienických předpisů ubytovaných žáků.
- V rámci tohoto právního předpisu poskytuje domov mládeže kromě základních podmínek pro ubytování zejména výměnu ložního prádla, možnost využití kuchyněk, úklid ložnic, sociálního zařízení, společných prostor a zajištění pitného režimu.

3.5. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, prevence sociálně patologických jevů

- Žáci jsou prokazatelně při nástupu na ubytování seznámeni s předpisy a opatřeními vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví při pobytu ve výchovném a ubytovacím zařízení, dále seznámeni s návody k používání jednotlivých elektrospotřebičů v majetku organizace. Žák svým podpisem stvrzuje, že byl řádně proškolen a bude pravidla chování a bezpečnostní opatření dodržovat.
- Pracovníci domova mládeže nesou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních předpisů, požárních předpisů a dalších materiálů vztahujících se k pobytu ubytovaných žáků.
- Při činnostech, kdy je zvýšené riziko poškození zdraví /sportovní kroužky, posilovna, sauna/ jsou žáci proškoleni individuálně a opakovaně.
- Cílem výchovného a vzdělávacího pedagogického působení je žák odpovědný za své chování a způsob života v míře odpovídající a přiměřené jeho věku a schopnostem.
- Pravidelně jsou prováděny kontroly pověřenými pracovníky, kteří zároveň vyhledávají, zjišťují a zhodnocují možná rizika a přijímají opatření k prevenci.

Prevence sociálně patologických jevů zahrnuje komplexní uplatnění dostupných prostředků, tj. vzdělávání vychovatelů, spolupráci se zákonnými zástupci, učiteli ve škole, výchovnými poradci a s metodikou prevence a přitažlivé vyplnění volného času ubytovaných. Zvýšený důraz je kladen na tyto sociálně patologické jevy:

- Užívání návykových látek /tabák, alkohol, drogy/
- Patologické hráčství
- Šikana, vandalismus
- Záškoláctví, ohrožování mravní výchovy mládeže
- Kriminalita a delikvence
- Bulimie, anorexie

3.6. Personální podmínky

- Požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků stanoví zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů. Všechny vychovatelky mají pro svá zařazení požadovanou kvalifikaci.

- Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje podle § 24 zmíněného zákona a vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a vlastních plánů DVPP.
- Vychovatelky využívají i další možnosti sebevzdělávání, a to formou četby a studiem odborné literatury, návštěvou odborných seminářů pořádaných vzdělávacími institucemi podle zájmu vychovatelek a potřeb domova. Samostudium je podporováno i volným přístupem na internet.
- Počet pedagogických a provozních pracovníků odpovídá limitnímu počtu danému zřizovatelem podle počtu ubytovaných žáků.

3.7. Spolupráce se zákonnými zástupci, školami a jinými subjekty

- Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou klienty domova mládeže, kteří mají právo na kvalitní služby a informace a plní povinnosti vyplývající ze školského zákona a předpisů souvisejících.
- Obdobná práva a povinnosti mají zletilí žáci.
- Během školního roku je spolupráce s rodiči uskutečňována prostřednictvím telefonických hovorů, osobní návštěvou, elektronickou komunikací, účastí na rodičovských schůzkách zasíláním dopisů apod.
- Ve vztahu ke škole vystupuje domov mládeže jako partner podílející se na výchově a vzdělávání žáků, formuluje a realizuje vlastní výchovné cíle v návaznosti na výchovně vzdělávací činnost školy. Z tohoto titulu informuje školu, jejího ředitele, zástupce, třídní učitele, výchovného poradce o podstatných otázkách vzdělávání a výchovy žáků a účinně s nimi spolupracuje. Jedná se zejména o případy absencí ve škole, zhoršení prospěchu, výchovné problémy.
- Dalšími subjekty, s nimiž DM spolupracuje, jsou instituce participující na vzdělávání a výchově žáků a instituce ochrany a péče o mládež, poskytující psychologické a lékařské služby, případně Policie ČR.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

I. Principy a cíle vzdělávání a výchovy

- Rovný a nediskriminační přístup ke vzdělávání a výchově.
- Zohlednění vzdělávacích a výchovných potřeb žáka daných jeho kompetencemi a osobnostními charakteristikami.
- Vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a úcta všech účastníků vzdělávání a výchovy.
- Svobodné šíření poznatků vyplývajících z výsledků soudobého poznání světa, které jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání a výchovy.
- Zdokonalování procesu vzdělávání a výchovy na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširší uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod.
- Hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených zákony a vzdělávacími programy.
- Vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání.

II. Priority vzdělávání a výchovy

Při formulování klíčových kompetencí vycházíme z toho, že tyto kompetence by měly být zároveň použitelné v různých situacích a kontextech, měly by být multifunkční.

Ambice a poslání domova mládeže ve vzdělávání a výchově jsou především v oblasti výchovy osobnosti žáka a výchovy v době mimo vyučování a vyplývají z jeho postavení v systému škol a školských a ubytovacích zařízení. Tím jsou určeny i jeho základní cíle a úkoly, které spočívají ve vzdělávání a pedagogickém ovlivňování volného času žáků, tzn. v citlivém pedagogickém vedení žáků k účelnému využívání volného času, k výchově k volnému času. K tomu volí specifické prostředky, formy a metody této činnosti a plní následující úkoly výchovy mimo vyučování:

- Relaxačně zdravotní – obnova sil, upevňování zdraví, změna druhu a charakteru činností, změna sociálního prostředí
- Výchovně vzdělávací a sebevzdělávací – seberealizace a osobnostní rozvoj, prostor pro sebevýchovu
- Sociální úkoly – společenské uplatnění, činnost a aktivita

III. Předpoklady a prostředky pro realizaci priorit

Realizace průřezových témat ve vzdělávání a výchově, která reprezentují okruhy problémů současného i budoucího světa, napomáhají rozvíjet osobnost žáka a procházejí napříč oblastmi vzdělávání a výchovy s cílem dosáhnout klíčových kompetencí žáka. V našem ŠVP realizujeme následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

5. Formy a metody výchovné a vzdělávací práce

Výchovná práce v domově mládeže má svá specifika a liší se od vzdělávání ve škole. Při tvorbě ŠVP domova mládeže a při jeho následné implementaci budeme zohledňovat tato specifika a budeme vycházet z obecných pedagogických zásad, jako je přiměřenost, individuální přístup a respektovat požadavky ovlivňování volného času.

- Požadavek dobrovolnosti – žák se může a nemusí zúčastnit plánovaných volnočasových aktivit /volný čas je oblast svobodné volby/.
- Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – pedagog má povinnost volný čas ovlivňovat formou nabídky a motivace, aby např. nevznikla závislost na PC a internetu.
- Požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti – pedagog má povinnost chválit a hodnotit žáky vzhledem k jejich možnostem, momentálnímu stavu.
- Požadavek přiměřenosti – plánované a navozované činnosti musí být přiměřené věku, pohlaví a zájmu žáků.
- Požadavek zajímavosti /atraktivitu/ a zájmovosti – pedagog musí žáky vhodně motivovat a činnosti zajímavě rozvíjet, přitom musí být průvodcem žáků po zájmových činnostech, ale nevnucuje se.
- Požadavek citovosti a citlivosti – zájmové aktivity by měly přinášet pozitivní emoce a hodnocení činnosti žáků by mělo být citlivé.
- Požadavek prostoru k seberealizaci – pedagog dbá na to, aby se žák v dané činnosti mohl realizovat a měl pocít úspěšnosti.
- Požadavek aktivity – pedagog volí aktivity tak, aby se v nich uplatnili a byli přiměřeně úspěšní všichni žáci.

Základním prostředkem výchovné činnosti je zážitek a prožitek žáků, který obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a přitom navozuje kladné emoce. Důležité je i pozitivní klima, kultura a atmosféra v domově mládeže.

Formy výchovné činnosti

- Plánování a příprava výchovné činnosti a aktivity
- Kolektivní působení
- Individuální působení
- Průběžné neformální působení vychovatele
- Pravidelné aktivity – studijní klid, zájmové útvary
- Příležitostné aktivity – jednorázové akce, exkurze, výlety, turnaje, besedy, soutěže
- Spontánní aktivity – využití sportovišť, knihovna, internet

Metody výchovné činnosti

- Motivace a aktivizace žáků
- Rozhovor, řízený rozhovor
- Přednáška, beseda
- Diskuze, řízená diskuze, panelová diskuze
- Trénink dovednosti
- Modelové situace
- Brainstorming
- Vzdělávací projekt
- Testy, dotazníky, ankety

- Monitorování sociálního klimatu a kultury domova mládeže
- Monitorování a hodnocení výsledků a úspěšnosti zapojení do aktivit a projektů

Hlavní výchovnou a vzdělávací strategií v domově mládeže je akceptování pedagogiky volného času. Vychovatelé převezmou odpovědnost za úspěšné vytváření pozitivního klimatu na domově, ve svých výchovných skupinách, za prevenci rizikových projevů chování žáků a za všestrannou podporu žáků v učení.

6. Kompetence a strategie vzdělávání a výchovy

I. Kompetence k učení a sebevzdělávání

Tyto kompetence jsou nezbytné pro organizaci a řízení vlastního učení, pro získávání, hodnocení a uplatnění nových znalostí a pro schopnost aplikovat tyto kompetence v různých situacích, kontextech vč. vlastního učení a řešení problémů ve vzdělávacím procesu, ve společnosti a následně i v práci.

Žák:

- Organizuje a řídí vlastní učení, poznává své schopnosti a hodnotí je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení.
- Umí vyhledávat a kriticky hodnotit informace a pomoc jiných.
- Využívá nabytých vědomostí a dovedností, prohlubuje je.
- Zvládá neúspěch, je psychicky odolný.
- Poznává smysl učení, motivuje se pro další učení, pozitivně hodnotí jeho přínos pro svůj život, chápe sebevzdělávání jako celoživotní proces.

Strategie vychovatele:

- Vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení.
- Podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch.
- Vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií.
- Spolupracuje s rodiči a školou.

II. Kompetence sociální a personální

Tyto kompetence jsou předpokladem pro realizaci kompetencí ostatních. Jejich obsahem je osobnostní rozvoj a spolupráce v různých sociálních prostředích.

Žák:

- Umí porozumět sám sobě, zvládá vlastní chování, je schopen sebereflexe, koriguje vlastní chování, je schopen poznávat odlišnosti lidí.
- Umí řešit složité životní situace, zná základy duševní hygieny.
- Stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky.
- Je schopen adaptovat se na měnící se pracovní a životní podmínky a tvořivě je ovlivňuje, respektuje pravidla života ve společnosti.
- Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracuje v týmu a uplatňuje v něm své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti.
- Organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry.

Strategie vychovatele:

- Napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání.
- Vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupinách (ložnice, výchovná skupina, domov mládeže).

- Všestranně napomáhá žákovi adaptovat se na měnící se podmínky sociální, organizační i materiální.
- Podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu.

III. Kompetence komunikativní

Tyto kompetence představují a rozvíjejí schopnost vyjádřit a interpretovat myšlenky, pocity a informace v ústní i psané podobě a zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech.

Žák:

- Rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti ve studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě.
- Rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje.
- Efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je.
- Vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru verbálním, příp. písemným projevem.
- Je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a zvládnutých emocích.
- Adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje.

Strategie vychovatele:

- Učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativních dovedností, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem.
- Vede žáka k diskuzi o informacích a k věcné argumentaci, dává mu přitom prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem věcné a konstruktivní komunikace.
- Předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život v DM.

IV. Kompetence k řešení problémů

Tyto kompetence zahrnují všechny formy jednání, které si každý jedinec musí osvojit, aby byl schopen se efektivně a konstruktivně podílet na dění ve společnosti a dokázat řešit problémy, a to v osobním, rodinném i veřejném kontextu.

Žák:

- Vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky nebo varianty jeho řešení.
- Využívá své schopnosti, vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, vyhledává informace k jejich řešení, pružně reaguje na nové situace.
- Ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry, ověřuje prakticky správnost metod zjišťování důvěryhodnosti informací užívaných při řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje při řešení jiných problémových situací.
- Uplatňuje základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci), ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech.
- Je otevřený k poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky.

Strategie vychovatele:

- Učí žáka uplatňovat základní myšlenkové operace a postupy při řešení problémů, hodnotí kroky žáka při řešení problémů.

- Aktivně napomáhá žákovi adaptujícímu se na nové podmínky života především přenosem ověřených způsobů řešení problémů.
- Motivuje žáka k získávání informací potřebných k řešení problémů a ověřování jejich správnosti.
- Definuje, pomáhá hodnotit nebo i vytváří problémové situace, v nichž může žák uplatnit své kompetence k řešení problémů, při jejich řešení podporuje tvořivost a originalitu, pomáhá hodnotit rizika a možné negativní důsledky.

V. Kompetence k volnému času

Tyto kompetence vytvářejí podmínky pro vzdělávání zejména tím, že rozvíjejí intelektuální, psychické, fyzické, sociální i emoční potenciál jedince a vytvářejí další prostor pro jeho sebeuplatnění.

Žák:

- Umí svůj volný čas žít, čelí nudě a prázdnotě, aktivně odpočívá.
- Uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a žije podle nich, odolává sociálně patologickým jevům.
- Využívá a akceptuje nabízené modely využití volného času, naplňuje a rozšiřuje své individuální zájmy, talent, schopnosti.
- Chápe význam rozvoje osobních zájmů a zdravého způsobu života pro psychickou, fyzickou a sociální kultivaci své osobnosti (osobnostní rozvoj).
- Zapojuje se do organizace života v DM, osobně se podílí na organizaci a realizaci vzdělávání a výchovy.

Strategie vychovatele:

- Vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka.
- Učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti.
- Realizuje skupinový program sociální prevence, poskytuje žákovi informační servis.
- Vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě, učení i v práci.
- Modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti a metody skupinové práce s žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost, aktivitu.

VI. Kompetence občanské

Tyto kompetence jsou potřebné pro začlenění jedince do společnosti a uplatnění se v ní.

Žák:

- Stanovuje si osobní cíle vycházejících z jeho potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti, sociální skupiny, zájmů celku.
- Je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení.
- Hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování.
- Vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, zaujímá k nim odpovědné postoje.
- Chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou pomoc.
- Rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem.

- Aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti, orientuje se ve složitostech demokratické, pluralitní společnosti, chápe je a participuje na řešení jejich problémů.

Strategie vychovatele:

- Výchovně využívá prožitků žáka, kdy celkové klima DM (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru.
- Motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi a rozhodnutí celku, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnosti kompromisu a schopnosti obhajovat lidská práva a svobody své i jiných.
- Vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství (pokoj, výchovná skupina, DM), vychovává k úctě k zákonu.
- Podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat, respektovat odlišnosti.
- Vede žáky k odpovědnému jednání a výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem.

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do výchovného procesu věnována průběžná zvláštní individuální pozornost. Domov mládeže vytváří podmínky pro zpřístupňování vzdělání nejen z hlediska srovnatelných možností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i z hlediska postupu, jak žáka motivovat a vtáhnout do aktivní účasti v různých činnostech.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z legislativních norem, kterými jsou § 16, odstavce 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání /školský zákon/, vyhláška MŠMT č 73/2005Sb., o vzdělávání dětí žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška MŠMT č 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Školský zákon jednoznačně stanovuje princip práva na individuální přístup k žákům a ukládá brát ohled na vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Jsou to tedy povinné podmínky vzdělávání.

Při zajištění individuální péče a speciálních potřeb žáka spolupracují vychovatelé se zákonnými zástupci a s výchovnými poradci školy, odbornými institucemi.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním souvisí především se znalostí rodinného zázemí žáků. U těchto žáků se může jednat o rizikové chování, nízký zájem o vzdělání, předčasné odchody ze vzdělávacího procesu a u cizinců nebo příslušníků národnostních menšin lze očekávat i jiné kulturní, náboženské, rodinné a etnické normy a hodnoty. Pedagogičtí pracovníci, ale i ostatní žáci se seznamují se sociálně kulturními zvláštnostmi žáků, aby byli schopni pochopit jejich projevy a problémy a volit vhodné vyučovací a vzdělávací metody a společenský přístup k nim. Prostředkem ke zvýšení aktivity ve vzdělávání je motivace k učení a pozitivní klima v domově mládeže. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat prevenci rizikového chování žáků. K ní slouží v domově bohatá nabídka volnočasových aktivit.

V domově mládeže vychovatelky průběžně identifikují žáky se špatným prospěchem a s riziky neúspěšnosti a podporují je ve vzdělávání /motivace, doučování, zajištění pomoci/.

Práce se žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí spočívá především v jejich motivování k učení a vzdělávání a ke školní úspěšnosti prostřednictvím diferencovaného, individuálního přístupu všech pedagogických pracovníků domova.

Vzdělávání mimořádně nadaných a talentovaných žáků

Podpora mimořádně nadaných a talentovaných žáků je dána §17 školského zákona.

Individuální přístup k nadaným a talentovaným žákům, je žádoucí nejen pro žáky samotné, ale má zásadní význam pro celou společnost. Mezi mimořádně nadané žáky nepatří pouze žáci s mimořádnými schopnostmi uměleckými nebo pohybovými, ale i žáci s mimořádně vysokou úrovní výkonu ve všech nebo pouze v určitých oblastech vzdělávání, projevující se vysokou motivací, cílevědomostí, kreativitou. Při individuální péči a potřebách žáků spolupracují vychovatelé se zákonnými zástupci a výchovnými poradci školy.

Mimořádně nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, mohou mít ale problémy v komunikaci, v sebehodnocení. Jsou často citliví na kritiku a hodnocení ostatních. Ve vzdělávání je vhodné používat náročnější metody a postupy, projektové vyučování, samostudium, práci s ICT. Tito žáci by měli být vhodně zapojováni do týmové práce. Nabídky činností nesmí být jednostranné a nesmí omezovat pestrost a šíři ostatního zájmového vzdělávání. Problémem je identifikace nadaných žáků,

zvláště těch intelektově nadaných. Takto nadané žáky je třeba motivovat k zapojování do zájmových útvarů, k podílu na utváření webových stránek, k účasti na příležitostných akcích, k zapojování do žákovských projektů, k účasti v přehlídkách a soutěžích, kde je důležitou součástí i získání veřejného ocenění jejich úspěchů.

8. Časový plán vzdělávání

ŠVP domova mládeže není ročním plánem, ale má širší časový záběr a obsahuje činnosti alespoň na dobu středního vzdělávání, ukončené maturitní zkouškou. ŠVP domova mládeže je tedy koncipován na dobu čtyř let. Na ŠVP navazuje roční plán činnosti domova mládeže a jeho konkretizace v měsíčních a týdenních plánech činnosti. Výhodou programu je jeho operativnost, možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, skladbu ubytovaných a přesouvat témata během celého pobytu žáků v domově mládeže.

Roční plán školského ubytovacího zařízení je koncipován vždy na jeden školní rok a obsahuje činnosti domova mládeže s časovým určením.

V měsíčních plánech domova mládeže jsou uváděny konkrétní akce ve vazbě na konkrétní termíny, nikoli však dlouhodobé průběžné činnosti realizované vychovateli.

V týdenních plánech je program činnosti vlastní výchovné skupiny, vycházející ze ŠVP, ročního plánu a měsíčních plánů výchovy mimo vyučování. Každá vychovatelka v nich zveřejňuje přehled plánované pravidelné i jednorázové činnosti.

Režim dne je součástí vnitřního řádu domova mládeže a jeho obsahem je časové určení pravidelných činností žáků tj. doba určená k odpočinku, trávení volného času a přípravě na vyučování.

Rozvrh služeb vychovatelů je zpracován vedoucí vychovatelkou vždy na jeden měsíc.

Systém práce v domově mládeže neumožňuje, abychom mohli zodpovědně stanovit, že jsme jedince vybavili určitou kompetencí - nemáme na to dostatečnou časovou dotaci a systém práce založený na dobrovolnosti a zajímavosti to bezvýhradně neumožňuje.

9. Podmínky přijímání, umístování a ukončování umístění žáků

V domově mládeže jsou ubytováni žáci Gymnázia Jevíčko ze čtyřletých studijních oborů.

Umístování žáků v domově se řídí § 4 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních. Termín podání přihlášky stanoví ředitel školy. Přijetí do domova mládeže není nárokové a přihláška platí na jeden školní rok. Při umístování žáka se přihlíží ke vzdálenosti místa bydliště, dopravní obslužnosti, sociálním poměrům a zdravotnímu stavu žáka. V případě nenaplnění kapacity jsou přihlášky přijímány i v průběhu školního roku. Umístování žáků probíhá podle jejich potřeb a možností domova tak, aby bylo využito kapacity co možná nejlepší.

Oznámení o přijetí žáka je rozesíláno na adresu zákonných zástupců.

Při rozdělování přihlášených žáků na jednotlivé pokoje je respektován požadavek § 3 odst. 4 vyhlášky č. 108/2005 Sb., a dle možností i požadavky ubytovaných zohledňující jejich vzájemné osobní vztahy, sympatie a přátelství.

Vztah o poskytování ubytování, výchovně vzdělávací činnosti a školního stravování mezi zákonným zástupcem nezletilého žáka, zletilým žákem a školou /domovem mládeže/ je navázán vyplněnou přihláškou do domova mládeže a oznámením o přijetí k ubytování.

Podrobnější informace získají rodiče na informativní schůzce v červnu každého roku.

Ukončení umístění žáka v domově mládeže se řídí § 4 odst. 5 vyhlášky č. 108/2005 Sb., a je využíváno výjimečně a v krajních případech, kdy došlo ze strany žáka k závažnému zavinění porušení povinností stanovených § 31 školského zákona č. 561/2004 Sb. nebo vnitřním řádem domova mládeže.

10. Evaluační plán

Hodnocení práce domova mládeže dle školního vzdělávacího programu probíhá zjišťováním a vyhodnocováním dat, které charakterizují pedagogický proces a jeho výsledky. Na základě této evaluace budou také prováděny případné změny a úpravy školního vzdělávacího programu. Hodnocení podmínek a činnosti domova mládeže bude dle těchto hledisek:

- Podmínky činnosti – vhodná uspořádání a vybavení prostředí vzhledem k realizovaným činnostem, možnost využívání dalších prostor mimo domov mládeže, spolupráce s dalšími volnočasovými subjekty.
- Organizace činností – motivace, participace žáků na programu domova mládeže, využívání zásad pedagogiky volného času, zohledňování individuálních specifik jednotlivých žáků, zajištění bezpečnosti, respektování specifik práce a zařízení, funkčnost průběžného hodnocení zařízení nadřízenými orgány, účinnost přijatých opatření.
- Práce vychovatele – jednání s žáky, komunikace, navozování tvůrčí atmosféry, pestrost a zajímavost nabízených činností, shoda nabízených zájmových aktivit a pobídek s aktuálními zájmy ubytovaných, funkčnost denního režimu a celkové klima na domově mládeže.

Vnitřní evaluační procesy jsou individuální a týmové. Vnější se týkají zpětné vazby /žáci, rodiče, zřizovatel, ČŠI/

Vypracovala Vafková Věra